

A bibliográfiai információk elméleti modellje

2. rész Modell a gyakorlatban

Némethi-Takács Margit

Az IFLA könyvtári referenciamodell (IFLA Library Reference Model, IFLA LRM) egy magas szintű, elméleti referenciamodell, amely négy éve jelent meg. Az LRM hatással volt és van a könyvtári feldolgozásra, ezt az is mutatja, hogy az új angol-amerikai katalogizálási szabványba (Resource Description and Access, RDA) az LRM-et integrálták és ma már ezen is alapul. Egyre több helyen jelenik meg, egyre többször kerül említésre a könyvtári referenciamodell, ezért úgy gondolom, hogy szükséges a modellt mind elméleti mind gyakorlati oldalról megismerni. Ez a tanulmány egy két részes sorozat második tagja, amiben egy rekordon keresztül ismertetem a modell alkotó elemeit és a közöttük lévő kapcsolatokat. (Az első részben bemutattam a modellt és az azt felépítő alapelemeket.)

Tárgyszavak: bibliográfia, katalogizálás, szabályzat

1. Bevezetés

Az IFLA könyvtári referenciamodell 2017-ben fogadták el, mint magas szintű, elméleti modellt, amely az entitás-kapcsolat modellezésén alapul. A modell alkalmazási területéhez a bibliográfiai vagy állományrekordokban szereplő adatok valamint a név vagy tárgyi authority rekordban tárolt adatok tartoznak. A modell négy alapelemből épül fel: entítások, ismérvek, kapcsolatok és használói feladatok. Az tanulmány első részében ezeket mutattam be. Ebben a részben pedig egy konkrét példán keresztül szeretném szemléltetni, hogy melyek az entítások, az entítások ismérvei és az entítások közötti kapcsolat.

2. Mű, kifejezési forma, megjelenési forma, példány

A modell szempontjából alapvetők a mű, a kifejezési forma, a megjelenési forma és a példány entítások valamint a közöttük lévő szerkezeti kapcsolódások, ezért ezeket az entításokat nézzük meg először. Példának Szabó Magda Abigél című művét választottam, mert ez a mű több kiadást ért meg, más nyelven is megjelent, ezen felül készült belőle

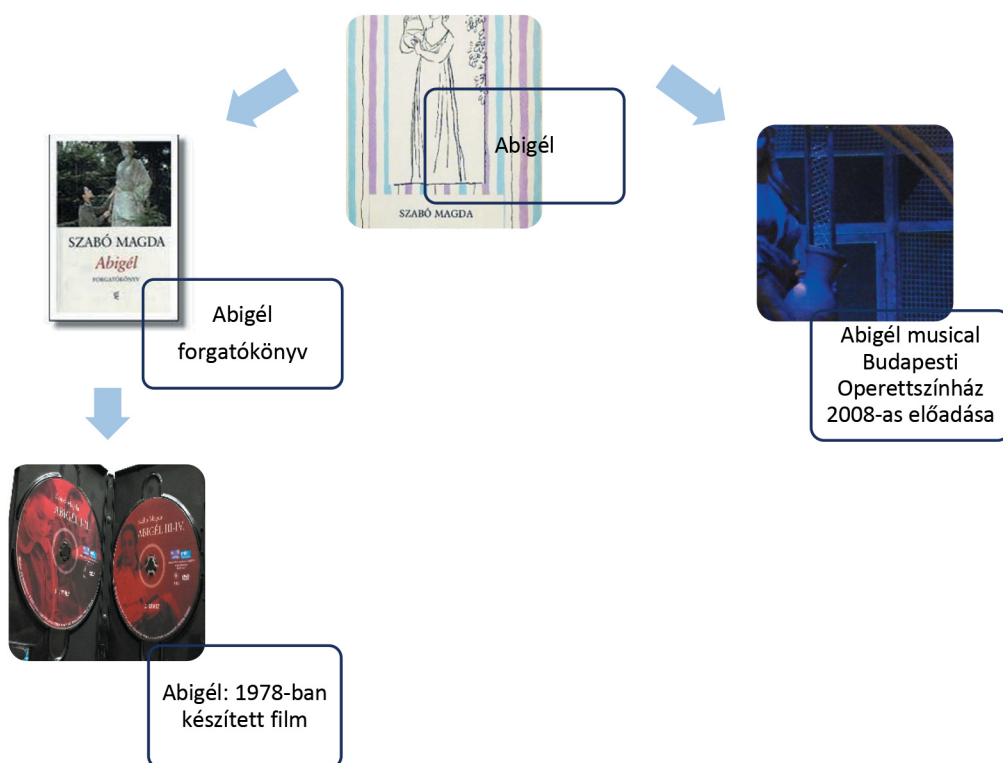
tévésorozat, hangoskönyv és musical is. Azaz a műnek több kifejezési formája van és az adott mű alapján új művek is születettek.

A definíció szerint a mű elvont entitás, amely megengedi olyan kifejezési formák egy csoportba gyűjtését, amelyek egymással funkcionálisan azonosak vagy majdnem azonosak. A mű olyan fogalmi megközelítés, ami nem azonosítható kézzelfogható tárgyként [1]. Esetünkben az Abigél c. mű a *Szabó Magda* által írt regény. Az *1. ábra* azt szemlélteti, hogy az Abigél c. műből új művek jöttek létre: *Szabó Magda* az Abigél c. mű alapján ugyanezzel a címmel elkészítette a forgatókönyvet, amelynek alapján megszületett 1978-ban az Abigél c. film, de új mű jött létre az Abigél c. musical formájában is. Ezekben az esetekben jelentős mértékű önálló szellemi vagy művészi munka befektetésével járt a kifejezési formáknak a létrehozása, ennél fogva új műnek kell tekinteni őket. Az új művek esetén az eredeti mű lesz a forrás.

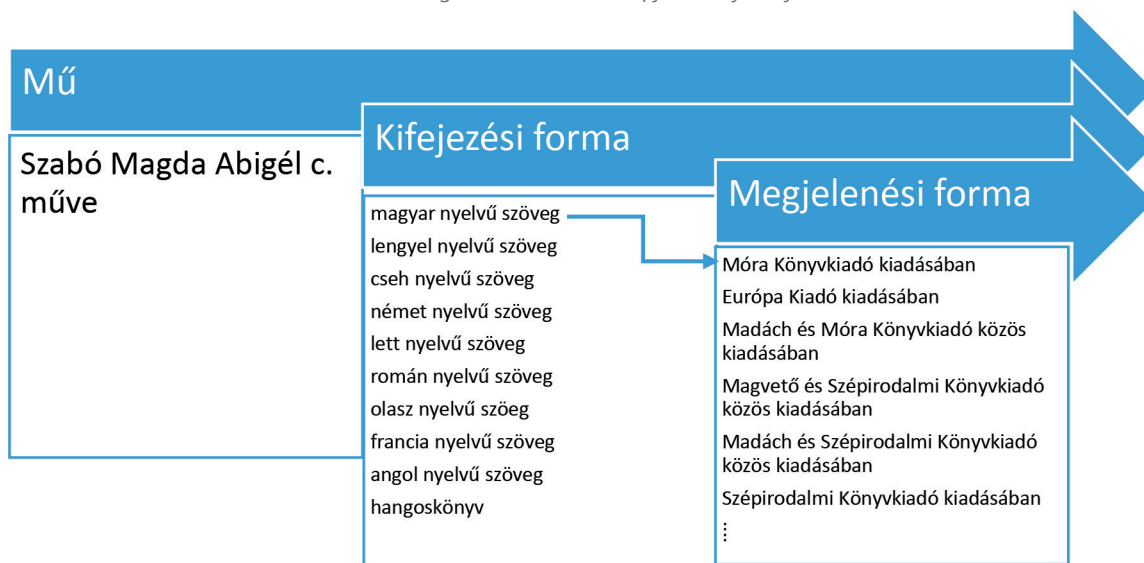
Az Abigél c. mű beazonosítható a mű első kifejezési formájával, azaz a *Szabó Magda* által írt regény kéziratával. Az IFLA könyvtári referenciamodell alapján a kifejezési forma bármilyen formájú vagy

fajtájú jelek sajátos kombinációjaként értelmezhető (beleértve a vizuális és hangjeleket, vagy a testbeszédet), amelyek rendeltetészerűen szellemi vagy művészi tartalmat hordoznak, és mint ilyenek azonosíthatók. A „jel” fogalma itt szemiotikai jelentésében használandó. A kifejezési forma elvont entitás, független a rögzítésére használt hordozótól. Mivel a kifejezés formája a kifejezési forma elválaszthatatlan jellemzője, a forma bármilyen változása (például ha írott anyagból élőbeszéd lesz) új

kifejezési formát hoz létre [1]. Ennek értelmében az Abigél c. műből készült hangoskönyv a mű egy új kifejezési formájának tekintendő. Hasonlóképpen, a szellemi hagyományok vagy a mű kifejezéséhez használatos eszközök változása (például egy szöveges mű lefordítása egyik nyelvről egy másikra) új kifejezési forma megalkotását eredményezi [1]. Így a lengyel, a cseh, a német, a lett, a román, az olasz, a francia és az angol nyelvű fordítások révén új kifejezési formák jöttek létre. (2. ábra)

1. ábra Az Abigél c. mű és a mű alapján létrejött új művek

2. ábra Szabó Magda Abigél c. művének kifejezési formái és megjelenési formái

A megjelenési forma egy vagy több kifejezési forma megvalósításának eredménye egy hordozón vagy hordozók együttesén. Mind a szellemi vagy művészi tartalom, mind a fizikai forma tekintetében a megjelenési forma megtestesíti az adott hordozók által megosztott közös jellemzőket. Két megjelenési forma között a határvonal meghúzása a szellemi vagy művészi tartalom és a fizikai forma alapján történik. Ha az előállítás során a fizikai forma megváltozik, akkor új megjelenési formát kapunk. Ilyen változás lehet például, ha módosul a betűkép vagy az oldal elrendezése, változik a hordozó közeg (papírhordozóról mikrofilmre), vagy változik a tároló (floppyról CD-re). Ha az előállítási folyamat részese egy kiadó, gyártó, terjesztő stb. és a terméken jelzett változások érintik a megjelenést, értékesítést stb. (például kiadváltás, újracsomagolás stb.) a létrejött termék új megjelenési formának tekinthető [2]. Ennél fogva az Abigél c. mű magyar nyelvű kifejezési formájának a különböző kiadó(k) nál megjelent formái különböző megjelenési formáknak számítanak. A mű először a Móra Könyvkiadónál jelent meg. Az Európa Kiadó kiadásában megjelent mű már új megjelenési formának számít, de új megjelenési forma a Madách és a Móra Könyvkiadó közös kiadásában megjelent forma is, vagy a Szépirodalmi Könyvkiadó által kiadott dokumentum is stb. (2. ábra)

A megjelenési formát azok a jellemzők határozzák meg, amelyekkel az adott megjelenési formát szemléltető példány rendelkezik, legyen az a jellemző szellemi vagy művészi tartalomra vonatkozó vagy fizikai formára vonatkozó. Egy példány a legtöbb esetben egyetlen fizikai objektum, de állhat fizikailag több darabból vagy objektumból is, ugyanakkor lehet egy nagyobb fizikai objektum része is. Például a Móra Könyvkiadó kiadásában 2003-ban megjelent könyv egyetlen fizikai objektum, ami az adott megjelenési forma egyetlen példánya.

Bár az IFLA könyvtári referenciamodellben egzaktan nincs kijelentve, hogy a mű és a kifejezési forma a szellemi vagy művészi tartalmat tükrözi, a megjelenési forma és a példány pedig a fizikai formát, mégis levonhatjuk ezt a következtetést. Azaz az ábrán (2. ábra) szereplő Abigél c. mű és a hozzá tartozó összes kifejezési forma, amiben megvalósul, a szellemi vagy művészi tartalmat fejezi ki, a megjelenési formák pedig a magyar nyelvű alfanumerikus kifejezési forma fizikai megtestesülései.

3. Entitások, az ismérvek és a közöttük lévő kapcsolatok

Az entitások közül tehát már beazonosítottuk a művet, a kifejezési formát, a megjelenési formát és a példányt. A következőkben az adott példányral kapcsolatosan megnézzük azokat az entitásokat és az entitások ismérveit, amelyek a példány bibliográfiai leírásánál megjelennek. Végül pedig a kapcsolatokat szemléltetem.

Az alábbi MARC21 formátumú leírás a már említett, 2003-ban megjelent példány leírása. A leírás a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár (DEENK) katalógusából származik. A leírás bibliográfiai adatokat és egységesített hozzáférési adatokat tartalmaz. Mivel az adminisztratív adatok az IFLA LRM alkalmazási területén kívül esnek, ezért a csak adminisztratív adatokat tartalmazó mezők nem szerepelnek a példában.

```
000      00510nam 2200193 i 4500
008      181105s2003 hu 0 hun d
020      $a963-11-7828-5 (kötött)
040      $aHuBpFSZEK$dHuODR$dHuDeKLE-
          K$bhun
041      0 $ahun
080      0 $a894.511-31
100      1 $aSzabó Magda$d(1917-2007)
245      10 $aAbigél /$cSzabó Magda
250      $a8. kiad.
260      $aBudapest :$bMóra,$c2003
300      $a456, [3] p. ;$c21 cm
500      $aRegény
949      $aK 1.151.556$c501059$hD1$I1$m-
          K$n1.577/2004$oK$r2000.0$sKOLCS$t-
          ko$z047
```

Ebben a rekordban többek között a következő entitások jelennek meg:

- MŰ (LRM-E2) az a Szabó Magda által írt Abigél című mű
- KIFEJEZÉSI FORMA (LRM-E3) magyar nyelvű alfanumerikus forma.
- MEGJELENÉSI FORMA (LRM-E4) Móra könyvkiadó által 2003-ban megjelentetett dokumentumok összessége, amelyet az ISBN 963-11-7828-5 szám azonosít.

- PÉLDÁNY (LRM-E5) a K 1.151.556 helyrajzi számot viselő példány, amely az előbb leírt megjelenési formának egy példája.
- Az ÁGENS (LRM-E6) entitás esetén megemlíthetjük Szabó Magdát mint SZEMÉLY (LRM-E7) entitást és a Móra Könyvkiadót, mint KOLLEKTÍV ÁGENST (LRM-E8), ami a példány által képviselt megjelenési forma létrehozója.
- NOMEN (LRM-E9) entitásnál Szabó Magdát szintén megemlíthetjük mint kitüntetett hozzáférsi pontot, de a mű nomenje is jelen van a rekordban (Abigél / Szabó Magda). A tárgyszó fogalom nomenje ebben a leírásban 894.511-31, ami a magyar irodalom szakjelzete az Egyetemes Tizedes Osztályozási rendszerben. A 963-11-7828-5 is egy nomen, mégpedig azonosító formájában az ISBN rendszerben. Ez az ISBN Abigél / Szabó Magda 2003-ban a Móra Könyvkiadónál megjelent kiadás megjelenési formáját azonosítja.
- Egy HELY (LRM-E10) entitás jelenik meg a rekordban, ez a megjelenési forma kiadási helye: Budapest.
- IDŐTARTAM (LRM-E11) entitás: Szabó Magda születési és halálozási éve között eltelt idő (1917-2007), valamint a megjelenési forma egyúttal az adott példány kiadási éve 2003.

Az entítások ismérvei:

- MŰ entitás kategória ismérve (LRM-E2-A1) alapján egy adott művet különféle szempontok szerint lehet csoportosítani. A rekordban a műfaj szerinti csoportosítás jelenik meg, e szerint regényről van szó. A rekordfejben a 07 karakter a bibliográfia szintjét mutatja, de ebből láthatjuk a befejezettségre irányuló szándék szerinti kategorizálást is. A 07 karakteren m kód szerepel, ami szerint monográfiáról van szó.
- A MŰ reprezentatív kifejezési forma ismérve (LRM-E2-A2) az, amelyet nélkülözhetetlennek ítélünk a mű tulajdonságainak leírásához, és amelynek értékeit a mű jellemző vagy hiteles kifejezési formája alapján választjuk meg. A reprezentatív kifejezési forma ismérve általában típusokra bomlik, amelyek a használati környezettől függően változhatnak [3]. A leírásban szereplő mű reprezentatív kifejezési formájának egyik típusa a nyelv, ami szerint a mű magyar

nyelvű. Típusként lehetne megadni a célközön-séget, ami ennél a műnél nincs meghatározva.

- A KIFEJEZÉSI FORMA kategória ismérve (LRM-E3-A1) az a típus, amelyhez a kifejezési forma tartozik. A kategória ismérve segítségével különböző szempontok szerint csoportosíthatjuk a kifejezési formát. A tartalom típusa szerint írott jelölési rendszerről, azaz szövegről van szó. Ezt a rekordfejből lehet kikövetkeztetni, ahol is a 06 karakter a dokumentum jellegét mutatja, ami szerint nyomtatott nyelvi anyagról készült a leírás. És mivel a leírt példány a megjelenési forma egy példája, a kifejezési forma léte pedig együtt jár a megjelenési forma létrehozásával, ezért kijelenthetjük, hogy a kifejezési forma kategóriája szöveg.
- A KIFEJEZÉSI FORMA nyelvi ismérve (LRM-E3-A6) a kifejezési formában használt nyelvet jelenti. A 008 és a 041 mezőkben az adott példány nyelve került rögzítésre, de az előbbieken alapján ez a kifejezési forma nyelvét is meghatározza. Az említett két mezőben a magyar nyelv került felvételre a hun nyelvi kóddal kifejezve. Ez alapján a kifejezési forma nyelvi ismérve a magyar.
- A MEGJELENÉSI FORMA hordozó kategória ismérve (LRM-E4-A1) egy anyag típus, amihez a megjelenési forma minden fizikai hordozója tartozik [3]. A leírásban direkt módon nincs kijelentve a hordozó kategória. A rekordfej 06 karakteréből (nyomtatott nyelvi anyag) következtethető ki, hogy a hordozó általános típusa könyv, a gyártáskor alkalmazott fizikai anyag pedig papír.
- A MEGJELENÉSI FORMA terjedelem ismérve (LRM-E4-A2) egy fizikai hordozóján megfigyelt, és vélhetően az összes többi fizikai hordozón megfigyelhető terjedelmének számszerűsítése. A terjedelem ismérvet három elem határozza meg: a terjedelem típusa (könyvek esetén a gerincméret), egy szám és egy mértékegység [4]. A 300 mező almezőjéből kiolvasható, hogy ennek a megjelenési formának a terjedelme 456 számozott és 3 számozatlan oldal, azaz összesen 459 oldal.
- A MEGJELENÉSI FORMA célközön-ség ismérvét (LRM-E4-A3) szintén csak következtetés révén tudjuk meghatározni. Ha az érzékszervi károsodás szerinti kategóriát nézzük, akkor nor-

mál nyomtatást olvasni képes használók számára készültek a megjelenési forma fizikai hordozói. Ezt a konklúziót onnan tudjuk levonni, hogy nincs kiemelve az tény, hogy a dokumentum öregbetűs nyomtatással vagy esetleg más típusú nyomtatással készült volna, továbbá a dokumentum kézbevételeivel ez látszik is.

- A MEGJELENÉSI FORMA entitás megjelenési forma közlés ismérve (LRM-E4-A4) olyan közlés, amelyet általában a megjelenési forma mintapéldányaiban található forrásról írunk le [5]. A megjelenési forma közlés ismérv például olyan átmásolt elemeket tartalmazhat, mint: megjelenési adatok közlése. Ebben a rekordban két ilyen ismérvet is láthatunk:
250 \$a8. kiad.
260 \$aBudapest :\$bMóra,\$c2003
Az első a kiadásjelzés, a második egy teljes megjelenési közlés egy-egy MARC21 mezőben.
- A PÉLDÁNY entitás helymeghatározás ismérve (LRM-E5-A1) azt a gyűjteményt és/vagy intézményt jelöli ahol a példány megtalálható, ahol őrzik, vagy hozzáférését lehetővé teszik. A rekordban a 949 mező h almező jelzi az aktuális lelőhelyet, az l almező pedig az állandó lelőhelyet. Mind a két almezőben a D1 kód szerepel, ami a DEENK Bölcsészettudományi és Természettudományi Könyvtárát (DEENK BTEK) jelöli.
- Az ÁGENS entitás nyelv ismérve (LRM-E6-A3) a kifejezési forma létrehozásakor az ágens által használt nyelvet jelenti. MARC21 formátumú leírásban a nyelv ismérv a magyar, amit a 041 mező fejez ki:
041 0 \$ahun.
Ez a mező azt kódolja, hogy a magyar nyelvű dokumentum nem fordítás és nem is tartalmaz fordítást, tehát a művet eredetileg magyarul írta meg a szerző.
- A NOMEN entitás kategória ismérve (LRM-E9-A1) egy olyan típus, amihez a nomen tartozik. A nomenek csoportosítása a következők szerint történhet: a megnevezett dolog típusa (személynév, mű címe stb.), a forrás, amelyen a nomen szerepel (gerinc cím, szalag cím), a nomen rendeltetése (azonosító, ellenőrzött hozzáférési pont, szakrendi jelölés stb.) [6]. A következő táblázatban (1. táblázat) a rekordban előforduló nomenek kerültek kategorizálásra. Például

Szabó Magda a megnevezett dolog típusa szerint személynév, nomen rendeltetése szerint ellenőrzött hozzáférési pont.

- A NOMEN entitás nomen karakterlánc ismérve (LRM-E9-A2) olyan jelek kombinációja, amely egy entitáshoz kapcsolódó megnevezést alkot a nomenen keresztül. Ennek megfelelően a példában a „Szabó Magda” latin betűs karakter sor, Szabó Magda mint személy jelölésére szolgál. Az „Abigél / Szabó Magda” ugyancsak latin betűs karaktorsor, ami a mű jelölésére szolgál. A „894.511-31” számjegyek láncolata, ami az ETO osztályozási rendszer szakjelzete, továbbá a „963-11-7828-5” szintén számjegyek láncolata, ami egy ISBN szám.
- A NOMEN entitás séma ismérve (LRM-E9-A3) tartalmazhatja az értékek kódtábláit és a kódolási sémák szintakszisát. A 894.511-31 nomen esetében a séma az Egyetemes Tizedes Osztályozás c. dokumentum.
- A NOMEN entitás írásrendszer ismérve (LRM-E9-A8) azt az írásrendszert adja meg, amelyiken a nomen lejegyzésre kerül. Esetünkben a nomenek latin betűs írásrendszerben kerültek lejegyzésre.
- A HELY entitás kategória ismérve (LRM-E10-A1) esetén olyan típust határozzunk meg, amihez a hely tartozik. A leírásban a Budapest hely entitásnak a kategóriája város.
- Az IDŐTARTAM entitásnak két ismérve került meghatározásra: a kezdet (LRM-E11-A1) és a befejezés (LRM-E11-A2). A kezdet egy olyan időpontot ad meg, amikor az időtartam elkezdődött, a befejezés pedig az időtartam végét határozza meg. Mind a kettőnek olyan értéknek kell lennie, amely lehetővé teszi az események időbeli elhelyezését [7]. A rekordban egyetlen időtartam van megadva, mégpedig

1. táblázat Nomen entitás ismérvei

Nomen	A megnevezett dolog típusa szerint	A nomen rendeltetése szerint
Szabó Magda	személynév	ellenőrzött hozzáférési pont
Abigél / Szabó Magda	mű címe	hozzáférési pont
894.511-31	tárgyszó fogalom	szakrendi jelölés
963-11-7828-5	ISBN szám	azonosító

a szerző születési és halálozási éve által határolt időtartam (1917–2007). Itt a kezdet ismértv a születési év (1917) és a befejezés ismértv a halálozási év (2007).

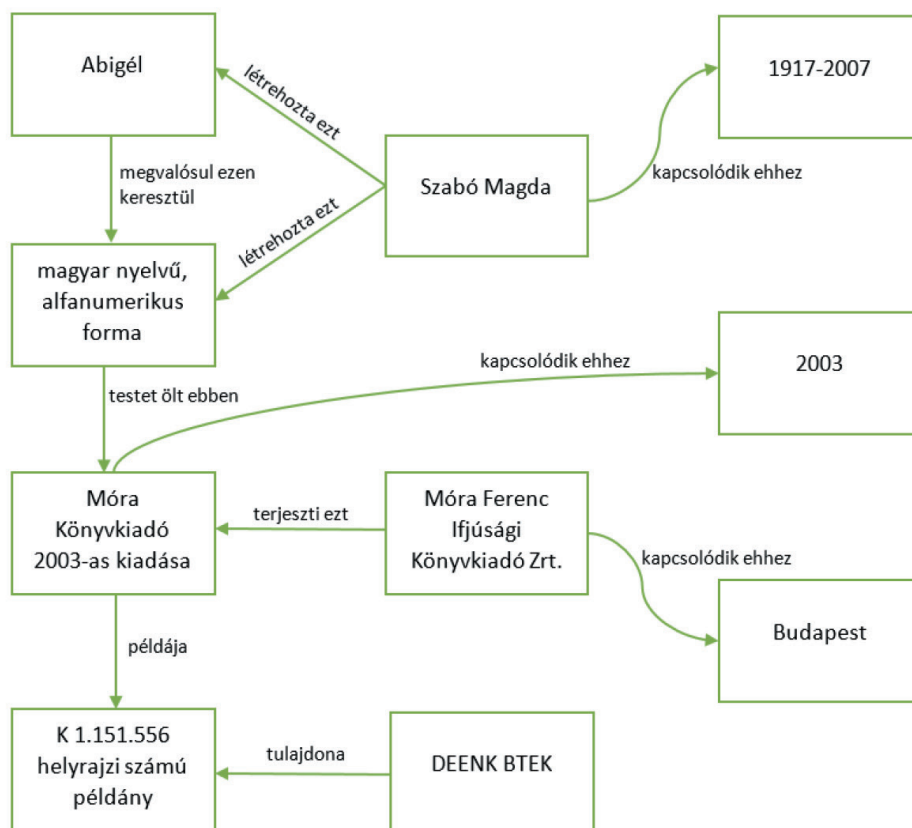
Az entitásokat és a közöttük lévő kapcsolatokat láthatjuk ezen az ábrán (3. ábra). Az ábrán az ismérvek nem jelennek meg, mivel az ismértv egy jellemző az adott entitás tekintetében. A téglalapokban az entitások előfordulása foglal helyet. Az entitások előfordulásait kapcsolatok kötik egymáshoz, amiket nyíl jelöl. A kapcsolatok neve a nyíl felett szerepel. Az ábrán vannak olyan kapcsolatok, amelyek több kapcsolatnak a lerövidítései. Ezek olyan kapcsolatok, ahol egy kapcsolat vonatkozásában az útvonal megadásakor az entitások érvényességi körének vagy értéktartományának leszűkítéséhez az entitások alosztályokra/főosztályokra épülő szerkezete került használatra. Ennek egy tipikus példája a következő:

(IsA) SZEMÉLY IsA ÁGENS
(LRM-R5i) ÁGENS 'létrehozta ezt:' MŰ.

A két kapcsolat útvonalát lerövidítve a következő kapcsolat adja meg: SZEMÉLY 'létrehozta ezt:' MŰ [7].

Az Abigél c. mű megvalósul magyar nyelvű, alfanumerikus formában (LRM-R2), amely a mű kifejezési formája és amely ugyanazt a szellemi vagy művészi tartalmat hordozza, mint a mű. Az Abigél c. mű magyar nyelvű alfanumerikus formája testet ölt a Móra Könyvkiadó 2003-as megjelenési formájában (LRM-R3). Ennek a megjelenési formának egy példája a K 1.151.556 helyrajzi számú példány (LRM-R4). A művet és a kifejezési formát Szabó Magda hozta létre. Az IFLA könyvtári referenciamodell nem tartalmazza közvetlenül sem azt a kapcsolatot, hogy egy személy létrehoz egy művet, sem azt a kapcsolatot, hogy egy személy létrehoz egy kifejezési formát. Ezek a kapcsolatok két kapcsolat rövidítéséből jönnek létre. Például: Szabó Magda létrehozta az Abigél c. művet a következő két kapcsolatnak a rövidített változata:

(IsA) → SZEMÉLY IsA ÁGENS → Szabó Magda IsA ÁGENS
(LRM-R5i) → ÁGENS 'létrehozta ezt:' MŰ → ÁGENS 'létrehozta ezt:' Abigél

3. ábra Az entitások közötti kapcsolatok

Szabó Magdához hozzárendelhetjük a születési és a halálozási éve által határolt időtartományt, de ezt is az IsA és az LRM-R35 kapcsolat együttes használatával tudjuk kifejezni: Szabó Magda alosztálya res entitásnak és a res entitás kapcsolódik a 1917–2007 időtartamhoz kapcsolatoknak a rövidített változata a következő: Szabó Magda kapcsolódik ehhez: 1917-től 2007-ig időtartam kapcsolat.

Az ábrán a kapcsolatok között szerepel, hogy a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Zrt. terjeszti az Abigél 2003-as kiadását (LRM-R9i). A Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Zrt. székhelye Budapest kapcsolat két kapcsolat rövidítése: Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Zrt. alosztálya a Res entitásnak (IsA) és a Res entitás kapcsolódik a Budapest helyhez (LRMR33). Szintén összetett kapcsolattal fejezhető ki, hogy Szabó Magda a Móra Könyvkiadónál 2003-ban megjelent Abigél c. kötete kapcsolódik a 2003-as évhez: Az említett megjelenési forma alosztálya a Res entitásnak (IsA) és a Res entitás kapcsolódik a 2003-as évhez (LRM-R35).

Példány entitásnál a tulajdona kapcsolat jelenik meg. Alapesetben itt egy ágens entitás kapcsolódna a példányhoz, de mivel a DEENK BTEK kollektív ágens alosztálya az ágens entitásnak, ezért közvetlenül alkalmazhatjuk a következő kapcsolatot: DEENK BTEK tulajdona a K 1.151.556 helyrajzi számú példány.

A rekordban lévő entítások között a fent leírt kapcsolatokat határozzuk meg. Abban az esetben, ha a rekord tartalmazná az ugyanezen című forgatókönyvvel vagy a filmmel való kapcsolódási pontot, akkor további kapcsolatok lépnének be az ábrába: például a következő kapcsolat: Mű ihletője ennek Mű (LRM-R21).

4. Összefoglalás

A tanulmány e részében az Abigél/Szabó Magda mű kapcsán megismerhettük, hogy mit takar a kifejezési forma, a megjelenési forma és a példány. Majd a mű egy konkrét példányáról készült leírás segítségével azonosítottuk a rekordban előforduló vagy az abból kiolvasható entításokat, és az egyes entítások ismérveit, végül pedig az entítások közötti kapcsolatokat ábráztuk. Az írás célja nem az volt, hogy a MARC21 alapján elkészült leírásról eldöntse, hogy az megfelel-e a modellnek, hanem, hogy példán keresztül szemléltesse a modell entítások, ismérvek és kapcsolatok elemeit. Az IFLA könyvtári referenciamodellen alapuló RDA-nak köszönhetően ugyanis a bibliográfiai rekordok már meg fognak felelni az LRM-nek.

Irodalom és hivatkozások

- [1] Riva P., Le Boeuf P., Žumer M. : IFLA könyvtári referencia modell. Budapest, OSZK, 2018. p. 21. - https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/46/1/ifla_lrm_2017_hun_v3.pdf [utolsó megtekintés: 2021. 10. 17.]
- [2] IFLA könyvtári referencia modell. p. 23.
- [3] Riva P., Le Boeuf P., Žumer M. : IFLA könyvtári referencia modell. Budapest, OSZK, 2018. 99 p. - https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/46/1/ifla_lrm_2017_hun_v3.pdf [utolsó megtekintés: 2021. 10. 17.]
- [4] IFLA könyvtári referencia modell. p. 46.
- [5] IFLA könyvtári referencia modell. p. 47.
- [6] IFLA könyvtári referencia modell. p. 50.
- [7] Ld. [3]

Beérkezett: 2021. augusztus 8.

Némethi-Takács Margit

egyetemi adjunktus

DE Könyvtár- és Információtudományi Tanszék

E-mail: takacs.margit@arts.unideb.hu